

ZAKLJUČCI MEĐUNARODNE NAUČNO- STRUČNE KONFERENCIJE „METODIČKI DANI 2026“

„Multisektorska saradnja sa decom sa problemima u ponašanju i razvojnim specifičnostima“

Kikinda, 19. septembar 2026. godine

Međunarodna naučno-stručna konferencija „Metodički dani 2026“ okupila je stručnjake iz različitih oblasti koje se neposredno ili posredno bave decom i mladima – iz sistema obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvenog sistema, kao i drugih relevantnih oblasti. Kroz plenarna izlaganja, stručne prezentacije, razmenu iskustava i diskusiju, otvorena su važna pitanja koja se odnose na prepoznavanje, razumevanje i pružanje podrške deci sa problemima u ponašanju i razvojnim specifičnostima.

Na osnovu izlaganja i razmene iskustava učesnika, izdvojeni su sledeći zaključci:

1. Dete je u središtu sistema podrške

U radu sa decom neophodno je polaziti od deteta kao celovite ličnosti, njegovih potreba, potencijala, razvojnih karakteristika i životnog konteksta. Ponašanje deteta ne treba posmatrati izolovano, već ga je potrebno razumeti u odnosu na razvojne, porodične, emocionalne, socijalne i druge okolnosti.

2. Rana identifikacija i pravovremena podrška su od ključnog značaja

Pravovremeno prepoznavanje razvojnih, komunikacionih, emocionalnih i ponašajnih teškoća omogućava ranije uključivanje odgovarajućih oblika podrške i smanjuje rizik od produbljivanja teškoća i njihovog dugoročnog uticaja na razvoj deteta.

Posebnu pažnju potrebno je usmeriti na prepoznavanje ranih indikatora i na osnaživanje stručnjaka koji su u svakodnevnom kontaktu sa decom.

3. Multisektorska saradnja treba da bude kontinuirana i funkcionalna

Podrška deci sa složenim potrebama ne može biti odgovornost samo jednog sistema ili jednog stručnjaka. Neophodno je razvijati kontinuiranu saradnju između obrazovanja, socijalne zaštite, zdravstvenog sistema, porodice i drugih relevantnih službi i institucija.

Efikasna saradnja podrazumeva jasnu komunikaciju, razmenu relevantnih informacija, međusobno uvažavanje kompetencija i zajedničko planiranje podrške.

4. Porodica je važan partner

Porodicu je potrebno posmatrati kao ravnopravnog partnera u procesu pružanja podrške detetu. Stručna podrška treba da bude usmerena ne samo na dete već i na osnaživanje roditelja i drugih značajnih odraslih osoba koje učestvuju u njegovom odrastanju.

5. Prevencija i rana intervencija treba da imaju posebno mesto

Sistem podrške potrebno je usmeravati sa reagovanja na već razvijene probleme ka njihovom ranom prepoznavanju i prevenciji. Ulaganje u preventivne programe, razvoj socijalnih i emocionalnih kompetencija i stvaranje podsticajnog okruženja predstavljaju važan deo odgovora na izazove sa kojima se deca i mladi suočavaju.

6. Potrebno je razvijati individualizovane oblike podrške

Ne postoji jedinstveno rešenje koje odgovara svakom detetu. Intervencije i oblici podrške potrebno je prilagoditi individualnim potrebama, razvojnim karakteristikama i životnim okolnostima deteta, uz kontinuirano praćenje efekata pružene podrške.

7. Stručnjacima je potrebna kontinuirana podrška i profesionalno usavršavanje

Savremeni izazovi u radu sa decom zahtevaju stalno unapređivanje profesionalnih kompetencija. Važno je stvarati više prilika za stručno usavršavanje, razmenu primera dobre prakse, međusobno povezivanje i zajedničko učenje stručnjaka iz različitih oblasti.

8. Potrebno je jačati kulturu saradnje i međusobnog uvažavanja

Različite profesije imaju različite perspektive, znanja i metode rada. Upravo njihovo povezivanje može doprineti potpunijem razumevanju potreba deteta. Zato je neophodno razvijati kulturu profesionalnog dijaloga, međusobnog uvažavanja i zajedničkog traženja rešenja.

9. Potrebno je povezivati teoriju i praksu

Naučna saznanja imaju pun smisao kada se mogu preneti u svakodnevnu praksu. Istovremeno, iskustva stručnjaka iz neposrednog rada predstavljaju važan izvor znanja za dalje unapređivanje teorijskih pristupa i stručnih postupaka.

Zbog toga je potrebno kontinuirano povezivati istraživački, akademski i praktični rad.

10. Zajednički cilj svih sistema treba da bude dobrobit deteta

Bez obzira na profesionalnu pripadnost i instituciju iz koje dolazimo, zajednički cilj treba da bude stvaranje uslova u kojima će svako dete imati mogućnost da se razvija, uči, bude prihvaćeno i dobije odgovarajuću podršku onda kada mu je potrebna.

„Metodički dani 2026“ potvrdili su značaj **povezivanja različitih profesija, institucija i sistema** u odgovoru na složene potrebe dece i mladih. Konferencija je otvorila prostor za dijalog, razmenu znanja i iskustava i povezivanje stručnjaka, ali i ukazala na potrebu da se saradnja nastavi i nakon završetka konferencije – kroz zajedničke inicijative, razmenu primera dobre prakse, stručno usavršavanje i razvoj novih modela podrške.

Kvalitetna podrška detetu počinje razumevanjem, a ostvaruje se saradnjom.

Kikinda, 19. septembar 2026. godine